

Edvard Outrata opět dohlíží na evropskou statistiku

Bývalý předseda ČSÚ byl v lednu 2012 znovu jmenován členem **Evropské poradní komise pro dohled nad statistikou**. Jedná se o orgán, jehož náplní je sledovat, jak Evropský statistický systém jako celek dodržuje Kodex evropské statistiky.

Evropská poradní komise pro dohled nad statistikou (European Statistical Governance Advisory Board – ESGAB) byla na návrh Evropské komise zřízena rozhodnutím Rady EU v roce 2008. Tvoří ji sedm členů, z nichž tři jmenuje Evropský parlament a čtyři Rada.

Renomování profesionálů

Odborníci komise jsou vybíráni z řad renomovaných profesionálů tak, aby se vzájemně doplňovali svými znalostmi a zkušenostmi.

Edvard Outrata významnou úlohu člena této poradní komise zastával již jednou, a to v letech 2009–2011.

Kodex evropské statistiky byl vypracován Výborem pro statistické programy (který byl později

nahrazen Výborem pro evropský statistický systém). Je zahrnut do doporučení komise Evropskému parlamentu a Radě o nezávislosti, bezúhonnosti a odpovědnosti vnitrostátních statistických úřadů a statistického úřadu Společenství z roku 2005. Jeho cílem je zvýšit důvěru ve statistické úřady a kvalitu statistik, které vytvářejí.

Nástrojem jsou institucionální a organizační opatření ve třech oblastech v podobě 15 zásad, které jsou dále rozpracovány do podrobnějších ukazatelů.

V roce 2011 byla Výborem pro evropský statistický systém provedena revize Kodexu, při které byly využity také podněty ESGAB.

Co bylo do Kodexu doplněno

V rámci revize došlo zvláště k posílení zásad profesionální nezávislosti, kvality, nestrannosti a objektivit a zároveň i odpovídajících statistických postupů.

V rámci revize byly doplněny například:

- pravidla pro jmenování předsedů (generálních ředitelů) národních statistických úřadů a Eurostatu,
- požadavek, aby důvody pro odvolání výše zmíněných předsedů byly specifikovány v zákoně,

- požadavek na definování a zveřejnění politiky kvality,
- požadavek na předchozí upozornění na větší revize nebo změny v metodologii,
- zdůraznění používání administrativních zdrojů dat pro statistické účely.

Kvalita a nezávislost

Výroční zpráva pro Evropský parlament a Radu o dodržování zásad obsažených v Kodexu v rámci Evropského statistického systému je hlavním výstupem činnosti ESGAB. Zpráva využívá monitoringu dodržování Kodexu prováděného Eurostatem a dotazníků určených národním statistickým úřadům. Sleduje i doporučení obsažená v předchozích zprávách a jejich plnění.

ESGAB také zajímá, jak vnímají kvalitu a nezávislost statistiky uživatelé statistických dat. Během prvního funkčního období se ESGAB ve svých hodnotících zprávách zaměřoval na tři z 15 zásad evropské statistiky: profesionální nezávislost, přiměřenost zdrojů a závazek kvality.

ESGAB se také šířeji zabývá otázkami dodržování Kodexu, jeho šířením a aktualizací, a otázkou důvěry v evropské statistiky.

**Hana Šlégrová
Lucie Vayhelová
odbor mezinárodní spolupráce**



Patnáct zásad evropské statistiky

Oblast 1

Institucionální prostředí

1. Profesionální nezávislost
2. Oprávnění ke shromažďování údajů
3. Přiměřenost zdrojů
4. Závazek kvality
5. Statistická důvěrnost
6. Nestrannost a objektivita

Oblast 2

Statistické procesy

7. Správná metodika
8. Odpovídající statistické postupy
9. Přiměřené nároky na respondenty
10. Efektivita nákladů

Oblast 3

Statistické výstupy

11. Relevance
12. Přesnost a spolehlivost
13. Včasnost a dochvilnost
14. Koherence a porovnatelnost
15. Dostupnost a srozumitelnost

Nové složení ESGAB

Předseda:

Thomas Wieser (Rakousko)

Členové komise:

Pilar Martín-Guzmán (Španělsko)

Günter Kopsch (Německo)

Edvard Outrata (Česká republika)

Margit Epler (Rakousko)

Patricia O'Hara (Irsko)

Jean-Michel Charpin (Francie)

(Toto složení komise platí od 23. března 2012 následující tři roky).